



СЕКЦІЯ 3. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ

УДК 37.011.3-051:005.336.5]:373.2.015.31:7
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2025-110-7>

**ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ
ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Вільхова Оксана Григорівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної освіти

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

oksana.vilhovadinec@gmail.com
orcid.org/0000-0002-9152-2511

Рагуліна Маргарита Михайлівна,
асистент кафедри естрадного вокалу

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

magragulina@gsuite.pnp.u.edu.ua
orcid.org/0009-0005-7687-2117

У статті розглядається питання професійної майстерності вихователів сучасних закладів дошкільної освіти в контексті формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку. Визначено основні компоненти професійної майстерності педагога, зокрема його художньо-естетичний розвиток, креативність, володіння інноваційними методиками та здатність мотивувати дітей до творчої діяльності. **Мета** статті – розглянути фахові якості вихователя та їхній вплив на формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку. Під час написання статті використано теоретичні методи дослідження, а саме: описовий, систематизація теоретичного матеріалу, порівняння, узагальнення.

Результати дослідження: здійснено теоретичний опис педагогічних методів та прийомів, які сприяють розвитку творчих здібностей дошкільників через інтеграцію різних видів мистецтва в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Зосереджено увагу на необхідності використання ігрових інноваційних технологій та особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі ЗДО. Підкреслено важливість тісної співпраці вихователя з музичним керівником для ефективного досягнення спільних завдань на музичних заняттях. Окреслено роль вихователя у створенні сприятливого середовища для образотворчої, театралізованої, музичної, хореографічної діяльності дітей дошкільного віку. Доведено, що професійна майстерність вихователя є ключовим фактором у процесі формування мистецько-творчої компетентності дошкільників. У дошкільному віці відбувається активний розвиток уяви, фантазії та креативного мислення, що є основою для подальшої творчої активності дітей.

Основними видами мистецько-творчої діяльності у вихованців сучасних закладів дошкільної освіти є малювання, ліплення, музика, театралізація, хореографія та ін. Акцентовано увагу на тому, що всі ці види діяльності інтегруються в ігровий процес, оскільки гра є провідною діяльністю дошкільників. Вона дозволяє дітям вільно виражати себе, розвивати уяву, емоційну чутливість і комунікативні навички. Вихователь виконує роль фасилітатора творчого розвитку, створюючи умови для вільного самовираження.

Висновки: фахові якості вихователя, такі як методична грамотність, знання вікових особливостей вихованців та технологій творчого розвитку, здатність генерувати нові ідеї та використовувати нестандартні підходи у навчанні, уміння емоційно взаємодіяти з дітьми через мистецтво, психологічна гнучкість, навички організації творчого середовища, мотивація до творчої діяльності мають потужний вплив на формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку

Ключові слова: діти дошкільного віку, мистецько-творча компетентність, професійна майстерність, вихователі, музичні керівники, особистісний розвиток, види мистецтва.



PROFESSIONAL SKILLS OF THE EDUCATOR IN THE PROCESS OF FORMING ARTISTIC AND CREATIVE COMPETENCE OF PRESCHOOL CHILDREN

Vilkhova Oksana Hryhorivna,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor of the Department of Preschool Education
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
oksana.vilhovadinec@gmail.com
orcid.org/0000-0002-9152-2511

Ragulina Margarita Mykhailivna,
Assistant, Department of Pop Vocal
Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
magragulina@gsuite.pnpu.edu.ua
orcid.org/0009-0005-7687-2117

The article considers the issue of professional skills of educators of modern preschool educational institutions in the context of the formation of artistic and creative competence of preschool children. The main components of a teacher's professional skills are identified, in particular his artistic and aesthetic development, creativity, mastery of innovative methods, and the ability to motivate children to creative activities. The purpose of the article is to consider the professional qualities of a teacher and their influence on the formation of artistic and creative competence of preschool children. During the writing of the article, theoretical research methods were used, namely: descriptive, systematization of theoretical material, comparison, generalization.

Research results: a theoretical description of pedagogical methods and techniques that contribute to the development of creative abilities of preschoolers through the integration of various types of art in the educational process of a preschool educational institution are highlighted. Attention is focused on the need to use innovative gaming technologies and a person-centered approach in the educational process of preschool educational institutions (PEI). The importance of close cooperation between the teacher and the music director for the effective achievement of joint tasks in music classes is emphasized. The role of the educator in creating a favorable environment for visual, theatrical, musical, and choreographic activities of preschool children is outlined. It has been proven that the professional skills of the educator are the key factor of the process of forming artistic and creative competence of preschoolers. In preschool age, there is an active development of imagination, fantasy and creative thinking, which is the basis for the further creative activity of children.

The main types of artistic and creative activities among students of modern preschool institutions are drawing, modeling, music, theater, choreography, etc. Attention is focused on the fact that all these activities are integrated into the game process, since play is the leading activity of preschoolers. It allows children to express themselves freely, develop imagination, emotional sensitivity and communication skills. The educator plays the role of a facilitator of creative development, creating conditions for free self-expression.

Conclusions: professional qualities of the educator, such as methodological literacy, knowledge of the age characteristics of pupils and creative development technologies, the ability to generate new ideas and use non-standard approaches in teaching, the ability to emotionally interact with children through art, psychological flexibility, skills in organizing a creative environment, and motivation for creative activity have a powerful influence on the formation of artistic and creative competence in preschool children.

Keywords: *preschool children, artistic and creative competence, professional skills, educators, music directors, personal development, types of art.*

Вступ. У сучасному світі, де креативність та нестандартне мислення стають ключовими навичками, мистецько-творчий розвиток дітей набуває особливої значущості. Він відіграє важливу роль у формуванні особистості дитини, її емоційного, когнітивного та соціального розвитку. Через малювання, ліплення, музику, танці та театралізовані ігри діти вчаться виражати себе, розвивати уяву та естетичне сприйняття світу.

Не дивлячись на військові події, ми живемо у світі новітніх технологій та інновацій, тому сьогодні батьки та педагогічна спільнота повинні навчати дітей генерувати нові ідеї,

експериментувати та творчо вирішувати проблеми. Дитина через різні види мистецтва розкриває свою унікальність, що сприяє вихованню впевненості у собі. Важливо акцентувати увагу на тому, що малювання, ліплення, аплікація та інші різноманітні види діяльності впливають на розвиток дрібної моторики кожної дитини, що є надзвичайно важливим у процесі підготовки руки до письма. Формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників повинно здійснюватися досвідченим педагогом, справжнім майстром своєї справи, який повинен уміти не лише навчати дітей технічним навичкам малювання, ліплення, музики,



театралізації, елементів хореографії, а й стимулювати їхню фантазію.

Мета статті – розглянути фахові якості вихователя та їхній вплив на формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку.

Теоретичне обґрунтування проблеми. Досвід проведених науковцями, педагогами-практиками досліджень за цією темою свідчить про ефективність різних підходів та методик до проблеми формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку та особистісних якостей фахівця. Так, праці Л. Загородньої розкривають ключові аспекти професійної майстерності вихователя закладу дошкільної освіти, розвитку його креативності і таланту, педагогічні, психологічні та методичні основи ефективної роботи з дітьми, формування у них загальнолюдських цінностей (Загородня, 2010).

Наукові доробки дослідниці О. Половіної мають вагомий внесок у розвиток дошкільної педагогіки, зокрема в аспектах мистецької освіти. Її праці спрямовані на дослідження художньо-практичних навичок у майбутніх вихователів, підготовку їх до ефективної мистецько-педагогічної діяльності, орієнтацію вихователів до використання діяльнісно-пошукової моделі організації арт-освіти тощо (Половіна, 2020).

У роботах Т. Бабичевої представлено опис майстер-класів для музичних керівників, спрямованих на ознайомлення з іграми та вправами за системою Карла Орфа та їх застосування у щоденній практиці роботи з дошкільниками (Бабичева, 2020). Л. Велетнюк аналізує особливості театралізованої діяльності вихованців старшої групи ЗДО, надає рекомендації педагогам щодо впровадження тантамаресок у щоденну діяльність дітей, підкреслюючи їхню роль у збагаченні освітнього процесу (Велетнюк, 2020).

У працях Л. Шульги описуються практичні методи та прийоми, які сприяють розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку через малювання та інші види художньої діяльності. Дослідниця підкреслює значення мистецтва як засобу формування духовних цінностей та естетичних почуттів (Шульга, 2013).

Авторка численних праць у галузі дитячої хореографії А. Шевчук обґрунтувала методику використання українських музично-хореографічних традицій для музично-рухового розвитку старших дошкільників. Її дослідження сприяють збереженню та популяризації українських культурних традицій через мистецтво танцю (Шевчук, 2021).

Методологія та методи. У своїй роботі ми використали теоретичні методи дослідження, а саме: описовий, систематизація теоретичного матеріалу, порівняння, вияв-

лення закономірностей освітнього процесу ЗДО.

Результати та дискусії. На сучасному етапі дошкільна освіта є невід’ємним складником, першим рівнем системи освіти України, стартовою платформою особистісного розвитку дитини та характеризується пошуками ефективних педагогічних шляхів, які б сприяли формуванню гармонійної життєздатної особистості. Результатом дошкільної освіти мають стати базові компетентності, які акумулюють її емоційно-ціннісне ставлення, сформованість знань та здатність їх творчо використовувати у діяльності. Однією з таких базових компетентностей є мистецько-творча. Мистецько-творча компетентність (за новою редакцією Базового компоненту дошкільної освіти) – це здатність дітей практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до різних видів мистецтва, елементарно застосувати мистецькі навички у життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності. Результатом набуття мистецько-творчої компетентності має бути елементарна обізнаність дитини у специфіці видів мистецтва (художньо-продуктивній, музичній, театральній), ціннісне ставлення до мистецтва і мистецької діяльності, прагнення сприймати різні види мистецтва тощо. (Базовий компонент дошкільної освіти, 2021).

Творчі навички у дітей дошкільного віку характеризуються здатністю до створення нового, самостійного вирішення завдань та вираження індивідуальності через різні види діяльності. У цей період відбувається активний розвиток уяви, фантазії та креативного мислення, що є основою для подальшої творчої активності. Основними видами мистецько-творчої діяльності у вихованців сучасних закладів дошкільної освіти є малювання, ліплення, музика, театралізація, хореографія та ін.

Оскільки гра у цьому віці є одним з основних способів пізнання світу, що сприяє розвитку уяви, то вихователям ЗДО важливо створювати ситуації проблемного пошуку, стимулювати допитливість, заохочувати до самостійних ідей, експериментування. Неможливо у цьому процесі обійтися без похвали, підтримки ініціативи, створення комфортного середовища для творчості. Формування творчих навичок у дошкільників безпосередньо залежить від середовища, в якому вони розвиваються. Затишна, комфортна атмосфера, надання дитині можливості самостійно обирати, що і як створювати, відсутність жорстких правил щодо форми чи змісту творчої діяльності сприяють вільному самовираженню кожної особистості (Котелянець, 2020).



Успішне формування мистецько-творчої компетентності у дітей дошкільного віку залежить, у першу чергу, від професіонала, який з ними працює. Майстер своєї справи розуміє, що кожна дитина має свій рівень творчого розвитку. Вихователь на заняттях та в процесі повсякденної діяльності ЗДО повинен створити таку атмосферу, де дитина не боїться експериментувати, помилятися, проявляти унікальність. Варто нагадати відому істину, що дитина наслідує педагога, тому важливо, щоб він був натхненним, закоханим у мистецтво, адже захоплення вихователя передається дітям, мотивує їх до творчої діяльності (Загородня, 2010).

Професійна майстерність вихователя є ключовим фактором у процесі формування мистецько-творчої компетентності дошкільників. Вона поєднує знання вікових особливостей вихованців та технологій творчого розвитку, здатність генерувати нові ідеї та використовувати нестандартні підходи у навчанні, уміння емоційно взаємодіяти з дітьми через мистецтво, психологічна гнучкість, навички організації творчого середовища.

Вихователь-майстер своєї справи повинен сам тією чи іншою мірою володіти художніми здібностями, вміти співати, танцювати, малювати, грати на музичних інструментах, інсценізувати тощо. Педагог, який прагне ефективно формувати мистецько-творчу компетентність у дітей, повинен працювати над підвищенням своєї фахової майстерності. Для цього варто відвідувати майстер-класи з акторської майстерності та інсценізації, практикувати власну образотворчу діяльність, навіть якщо немає професійних навичок, розширювати свій музичний репертуар та пробувати грати на простих музичних інструментах, вчитися танцювати разом із дітьми через рухливі ігри та хореографічні вправи (Шульга, 2013).

Досить важливою у цьому процесі є методична грамотність фахівця, його практичні аспекти формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку. Варто зазначити, що педагогу необхідно організовувати творчі ігри та вправи, залучати дітей до музично-театральних постановок, поєднувати класичні методики із новими технологіями (цифрове малювання, інтерактивні ігри тощо). Особливий акцент слід зробити на проведенні інтегрованих занять, використовуючи при цьому різні види мистецтва для розвитку уяви та креативного мислення.

Так, наприклад, педагог може використовувати різноманітні нетрадиційні техніки малювання. Унікальною технікою образотворчого мистецтва, що сприяє розвитку сенсорного сприйняття, дрібної моторики вихованця є малювання пальцями. Під час реалізації цієї техніки діти тактильно відчують текстуру

фарби, її температуру, консистенцію, що розвиває їхню чутливість, стимулює розвиток м'язів кисті. В ігровій діяльності дошкільники вчаться орієнтуватися на площині, контролювати свої рухи, отримують емоційну розрядку, яка приносить радість, допомагає зняти напругу, виразити емоції через кольори та форми. Головне для дітей – свобода самовираження, вони не мають чітких обмежень, створюють образи інтуїтивно, що успішно розвиває креативність.

Цікавою ігровою технікою у закладі дошкільної освіти, яку вихователь може використовувати у своїй діяльності, є малювання штампами. Ця техніка підходить навіть для найменших дітей, оскільки не потребує точного володіння пензликом. Штampi можна виготовляти з овочів (таких як картопля, морква, буряк), губок, листя, ниток, пінопласту, тканини, ватних паличок тощо. Під час малювання штампами діти тренують силу натискання, координацію рук і точність рухів, експериментують з формами, відбитками, поєднанням кольорів. Вихованці можуть створювати малюнки на різні теми: природа, тварини, орнаменти, абстракції тощо. Під час цієї діяльності педагог повинен використовуватися метод «від простого до складного» – спочатку малювати окремі відбитки, потім узори, сюжети тощо (Шульга, 2013).

Нестандартною технікою в образотворчому мистецтві є малювання нитками. Замість пензлика вихователь пропонує дітям використати нитки, які створюють цікаві форми та візерунки. Це досить захопливе заняття, що допомагає дошкільникам розвивати фантазію, координацію рухів, дрібну моторику та естетичне сприйняття. Спочатку діти повинні вмочити нитку у фарбу (гуаш або акрил), покласти її хаотично або у певному порядку між двома аркушами паперу, потім притиснути та обережно витягнути. Отриманий візерунок можна доопрацювати пензликом або фломастерами. Педагог, у якого сформовані необхідні фахові компетентності, повинен вміти не тільки навчити дітей, а й надихати їх на творчість (Рагозіна, 2020).

Схарактеризуємо особливості формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку під час музичних занять у закладах дошкільної освіти. Цей процес є інтегративним. Кожне музичне заняття охоплює розвиток слухового сприйняття, вокальних і ритмічних навичок, креативності, музичного смаку, емоційно-естетичної та творчої активності дошкільників.

Музичні заняття в закладах дошкільної освіти проводить музичний керівник у тісній співпраці з вихователями відповідної вікової групи. Така взаємодія обумовлена тим, що у відповідності до оновленого Базового компо-



ненту дошкільної освіти музичні заняття мають спільну тематику з іншими заняттями. Тому музичному керівнику обов'язково необхідно обговорювати, планувати і узгоджувати разом з вихователями тематику музичних занять, сценарії розваг та свят, репертуар (пісенний, танцювальний, інсценівок та ін.), атрибутику і костюми. Професійна майстерність педагогів полягає в доцільному плануванні роботи музичного керівника з урахуванням усіх побажань колег (вихователів та методиста) і доборі необхідного матеріалу у відповідності вікових можливостей та індивідуальних особливостей кожної дитини (Рагуліна, 2023).

Робота над сприйняттям дітьми музики включає в себе розпізнавання тембру, ритму, регістру, мелодії, що розвиває їх музичний слух та пам'ять. Під час застосування традиційних методів слухання музичних творів у живому виконанні або в записі, педагоги можуть використовувати дидактичні ігри, такі як «Вгадай, що звучить» (коли за ширмою відтворюються звуки на вже відомих музичних інструментах і діти за допомогою карток із зображенням цих інструментів демонструють свою відповідь), «Відгадай, чий голосок» (під час гри у дітей з'являється розуміння того, що людський голос як музичний інструмент має певне забарвлення і за тембром на слух можна впізнати, чий голос звучить).

Також доцільним буде використання сучасних технологій, таких як Classics for Kids, які дозволяють досліджувати з дітьми online звучання різних музичних інструментів за групами (струнні, духові, ударні), або віртуальні екскурсії у філармонії чи музеї музичних інструментів.

Під час розучування пісень у дітей розвивається мовленнєва активність, вони вчаться керувати своїм голосом, чисто інтонувати, передавати емоції засобами співу. Професійна майстерність педагога під час формування мистецько-творчої компетентності полягає в тому, щоб забезпечити індивідуальний підхід до кожної дитини, враховуючи її вокальні можливості, темп вивчення та виконання, що безумовно легше забезпечити при живому акомпанементі хоча б на початковому етапі розучування пісні.

Педагогам необхідно застосовувати різноманітні методи та прийоми, зокрема дихальні («Нюхаємо квітку», «Дмухаємо на свічку») та артикуляційні вправи («Гойдалка», «Маятник», «Коники»), ігрові форми навчання. На наш погляд, цікавими є такі ігри як «Папуга», коли музичний керівник відтворює фразу пісні, а діти повторюють її і таким чином запам'ятовують. Гра «Ланцюжок», коли діти відтворюють знайому пісню по черзі, використовуючи справжній мікрофон з посиленням звуку, що дає можливість кожному вихованцеві уявити себе справжнім естрадним співаком (Рагуліна, 2023).

Музично-ритмічна діяльність на музичних заняттях охоплює вивчення окремих елементів рухів («Пружинка», «Колупалочка», «Підскок»), розучування та виконання таночків (парних, групових, загальних), сучасних руханок, а також пластичну імпровізацію, яка допомагає дітям втілити власні емоційні враження від музики за допомогою рухів, міміки, жестів, пластики тіла. Педагогам важливо використовувати метод демонстрації танцювальних рухів, однак слід зазначити, що рухи мають бути чіткими, динамічними, продуманими, а для цього фахівцям необхідно володіти танцювальними навичками, мати добре почуття ритму, вдосконалювати свою професійну майстерність на курсах підвищення кваліфікації, вебінарах з хореографії та за можливості у хореографічних хобі-класах. Музичному керівникові необхідно також залучати вихователів до виконання таночків, особливо з дітьми молодшого дошкільного віку, при цьому слід доброзичливо, тактовно та ввічливо допомогти їм опанувати певні танцювальні рухи. Ритмічні вправи мають позитивний вплив на не тільки на дітей, а й на дорослих, вони позбавляють напруги, допомагають зняти стрес, розслабитися.

Звісно, найважливішими в розвитку мистецько-творчої компетентності в музичній діяльності є ігрові методи, адже в них найяскравіше втілюється власна творчість дітей. Використання музичних дидактичних та рухливих ігор вимагає від педагога майстерності в організації ігрової діяльності, ретельної підготовки, до якої входить вивчення правил гри, літературного тексту та музичного супроводу до неї, виготовлення чи пошук необхідних атрибутів (брязкальця, дзвіночки, трикутники, мара каси тощо).

На заняттях з дітьми молодшого дошкільного віку доцільним буде використання альтернативних «музичних інструментів» – природних матеріалів (шишок, горішків, каштанів, листочків) для збагачення слухових вражень вихованців і розвитку не лише почуття ритму, а й дрібної моторики, щоб активізувати та прискорити розвиток їхнього мовлення.

Отже, ознайомлення дітей із кращими зразками класичної та народної музики, прослуховування творів різних жанрів та стилів сприяє вихованню в них любові до музичного мистецтва, збагачує їхні слухові враження та формує естетичний художній музичний смак. Використання фольклору допомагає зберігати національні традиції та культуру.

Висновки. Формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників сьогодні є не просто бажаним, а необхідним процесом. Він сприяє всебічному розвитку дитини, її емоційній стійкості, креативності та успішній соціалізації. У сучасному суспільстві, де творчість стає важ-



ливішою за шаблонні знання, цей аспект виховання має бути пріоритетним у дошкільній освіті.

Фахові якості вихователя, такі як методична грамотність, знання вікових особливостей вихованців та технологій творчого розвитку, здатність генерувати нові ідеї та використовувати нестандартні підходи у навчанні, уміння емоційно взаємодіяти з дітьми через мистецтво, психологічна гнучкість, навички організації творчого середовища, мотивація до творчої діяльності мають потужний вплив на формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку, адже сприяють створенню такої атмосфери у закладі дошкільної освіти, де дитина не боїться експериментувати, помилятися, проявляти свою унікальність. Тільки досвідчений педагог, який сам є творчою особистістю, може передати дітям любов до мистецтва та навчити їх виражати свої думки та емоції через творчість. Він допоможе дітям стати не просто виконавцями, а креативними творцями, які в майбутньому зможуть нестандартно мислити та втілювати свої ідеї в життя.

Перспективами подальших наукових розвідок у цьому напрямку можуть бути проведення педагогічних експериментів для виявлення найефективніших методів та прийомів розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: [нормативний документ], 2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Бабишева Т. Елементи Орф-педагогіки у щоденній роботі з дітьми. Майстер-клас для музичних керівників. *Дошкільне виховання*, 2020. № 8. С. 30–32
3. Велетнюк Л. Тантамарески в дитсадку. Організація театралізованої діяльності дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*, 2020. № 10. С. 34–35
4. Загородня Л. П., Титаренко С. А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Суми : Університетська книга, 2010. 320 с.
5. Котелянець Ю. Розвиток творчості дошкільників засобами театралізованої діяльності. *Витоки педагогічної майстерності*, 2020. Вип. 25. С. 106–110.
6. Половіна О. А. Артосвіта дошкільників: технологія образотворення в дії. *Мистецтво та освіта*, 2020. № 3. С. 34–39.

7. Рагозіна В. Перші кроки до мистецтва, або як організувати художню діяльність дітей раннього віку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*, 2020. № 12. С. 49–53.

8. Рагуліна М. Ігрові методи розвитку творчих здібностей у дітей дошкільного віку в музичній діяльності. *Естетика і етика педагогічної дії*, 2023. № 27. С. 178–188.

9. Шевчук А. Нумо, друзі, у танок, або хореографія в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*, 2021. № 4. С. 15–19.

10. Шульга Л. До духовності через образотворче мистецтво. *Дошкільне виховання*, 2013. № 9. С. 22–23

REFERENCES:

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity: [normatyvnyi dokument]. (2021). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Babysheva T. (2020). Elementy Orf-pedahohiky u shchodennii roboti z ditmy. Maister-klas dlia muzychnykh kerivnykiv. *Doshkilne vykhovannia*. № 8. S. 30–32
3. Veletniuk L. (2020). Tantamaretsky v dytsadku. Orhanizatsiia teatralizovanoi diialnosti ditei starshoi hrupy. *Doshkilne vykhovannia*. № 10. S. 34–35
4. Zahorodnia L. P., Titarenko S. A. (2010). Pedahohichna maisternist vykhovatelii doshkilnoho zakladu : navch. posib. dlia stud. vshchychkh navch. zakl. Sumy : Universytetska knyha, 320 s.
5. Kotelianets Yu. (2020). Rozvytok tvorchosti doshkilnykiv zasobamy teatralizovanoi diialnosti. Vytoky pedahohichnoi maisternosti. *Vyp. 25*. S. 106–110.
6. Polovina O. A. (2020). Artosvita doshkilnykiv: tekhnolohiia obrazo tvorennia v dii. *Mystetstvo ta osvita*. № 3. S. 34–39.
7. Ragoza V. (2020). Pershi kroky do mystetstva, abo yak orhanizuvaty khudozhniu diialnist ditei rannoho viku. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu*. № 12. S. 49–53.
8. Rahulina M. (2023). Ihrovi metody rozvytku tvorchykh zdibnostei u ditei doshkilnoho viku v muzychnii diialnosti. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii*. № 27. S. 178–188.
9. Shevchuk A. (2021). Numo, druzi, u tanok, abo khoreohrafiia v dytiachomu sadku. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu*. № 4. S. 15–19.
10. Shulha L. (2013). Do dukhovnosti cherez obrazotvorche mystetstvo. *Doshkilne vykhovannia*. № 9. S. 22–23

*Стаття надійшла до редакції 30.04.2025.
The article was received 30 April 2025.*